

Javítókulcs
MAGYAR NYELVI FELADATOK
8. évfolyamosok számára
AMNy2

A javítókulcsban feltüntetett válaszokra a megadott pontszámok adhatók. A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.

A helyesírási és/vagy másolási hibákat javítjuk, de csak akkor vonunk le értük pontot, ha arra a javítókulcsban külön utasítás van.

1. a) *Pl.*: ige: takar, rakat, rakta, akart *1 pont*
főnév: keret, terek, retek
Minden olyan magyar szó elfogadható, amelynek megléte egynyelvű szótárral igazolható, és megfelel az utasításban megadott kritériumnak. Toldalékos szavakat is el kell fogadni.
A pont csak akkor adható meg, ha minden pontsoron van legalább egy helyes szó, és nincs a szavak között helytelen.
- b) A helyes válaszok sorrendben: *1 pont*
kerékpárosoknak (kerékpárút, bicikliút)
kemping (sátorhely, kempingező hely, sátorozásra kijelölt hely)
tüzet rakni tilos (tűzgyújtási tilalom)
Minden, tartalmilag helyes választ el kell fogadni.
A pont csak akkor adható meg, ha mindhárom válasz helyes.
2. a) kopár is: Párizs *3 pont*
heged: Szeged
elfeledsz-e: Velence
mondom: London
buta, rest: Budapest
Minden olyan választ el kell fogadni, ami megfelel az utasításban megadott kritériumnak (tehát városnév, és rímként elfogadható, pl.: Lepence, Boston, Bukarest).
5 helyes válasz: *3 pont*
4 helyes válasz: *2 pont*
2–3 helyes válasz: *1 pont*
0–1 helyes válasz: *0 pont*
3. a) Volnál szíves végre leülni? türelmetlen *2 pont*
Ülj le! közömbös
Foglalj helyet! udvarias
Leülni! durva
Csüccs! kedveskedő
A válasz csak akkor fogadható el, ha minden pontsoron csak egy (a helyes) megoldás szerepel.
5 helyes válasz: *2 pont*
4 helyes válasz: *1 pont*
0–3 helyes válasz: *0 pont*
- b) Aláhúзва: elhúztunk, arcok, alakítottunk, parázni, lemerültünk, baromi *3 pont*
A javítások sorrendben:
elhúztunk: elmentünk
arcok: fiúk (gyerekek)
alakítottunk: műveltünk (csináltunk)
parázni: félni (izgulni)
lemerültünk: kifáradtunk (kimerültünk)
baromi: nagyon (rettentően)
Csak a fent megadott 6 kifejezés javítása fogadható el.

A megadottak mellett a tartalmilag és stilisztikailag is helytálló egyéb válasz is elfogadható.

Az aláhúzás önmagában nem ér pontot, csak ha a javítás is helyes. Ha a javítás helyes, de az aláhúzás hiányzik, a pont megadható.

A válasz csak akkor fogadható el, ha egy-egy pontsoron csak 1–1 (a helyes) válasz szerepel.

A javítások sorrendje tetszőleges lehet.

6 helyes válasz: *3 pont*

5 helyes válasz: *2 pont*

4 helyes válasz: *1 pont*

0–3 helyes válasz: *0 pont*

4. a) A) minőségjelző *3 pont*
 B) alany
 C) állítmány
- b) szófaja: ige *1 pont*
 a toldalék neve: a múlt idő jele
 A válasz csak akkor fogadható el, ha mindkét eleme helyes és pontos. (Tehát pl. a múlt idő vagy az időjel kifejezés önmagában nem.)
5. a) 1) gólya *3 pont*
 2) csiga
 3) szamár
 4) macska *vagy* ökör *vagy* béka *vagy* tigris *vagy* hal
 5) béka
 6) medve *vagy* lúd *vagy* béka
 Minden olyan magyar szó elfogadható, amelynek megléte egynyelvű szótárral igazolható, és megfelel az utasításban megadott kritériumnak.
 6 helyes válasz: *3 pont*
 5 helyes válasz: *2 pont*
 3–4 helyes válasz: *1 pont*
 0–2 helyes válasz: *0 pont*
6. a) rövid magánhangzóval kiegészített szavak: *6 pont*
 szurdokok, először, mindig
 hosszú magánhangzóval kiegészített szavak:
 szelíd, szívós, megcsúszás
 Amennyiben a tanuló egy szót mind a két helyre beír, a megoldás nem fogadható el.
 Minden helyes megoldás 1 pont.
7. a) A) két vonallal aláhúzva: tud *3 pont*
 egy vonallal aláhúzva: Éva
 B) két vonallal aláhúzva: kell
 egy vonallal aláhúzva: meg, tanulnia
 C) két vonallal aláhúzva: jegyzi meg
 egy vonallal aláhúzva: Ó
 Az A), B) és C) feladatokra 1–1 pont adható, ha a válasz minden eleme helyes.
 Csak a fentieknek megfelelő, pontos válasz esetén adhatók meg a pontok.
- b) B *1 pont*

8. a) szilvesztert *vagy* az év utolsó napját *vagy* újévet (*esetleg*: új évet) *vagy* december 31-ét *1 pont*
vagy január 1-jét
 Bármilyen, tartalmában helyes megfogalmazást el kell fogadni.
- b) Az egész versen végigvonul, uralkodik ugyanaz a szókép (megszemélyesítés, metafora). *1 pont*
 Minden, tartalmában helyes megfogalmazást el kell fogadni.
- c) füttyörészve *1 pont*
9. a) aláhúzva: képmutató, pénzsóvár *1 pont*
 Csak akkor adható meg a pont, ha mindkét válaszlelem helyes, és más szó nincs aláhúzva.
- b) Egy várúrhoz azért, mert a mesebeli várúrhoz hasonlóan próbák elé állítja lánya kéréit. *2 pont*
 Egy professzorhoz azért, mert szinte vizsgáztatja és megleckézteti a kéréket. *vagy* Szereti az okosságot, az okos embereket.
 Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
 Minden helyes válasz 1 pont.
- c) A) hamis *3 pont*
 B) hamis
 C) igaz
 Minden helyes válasz 1 pont.
- d) Senki *1 pont*
- e) Lehetséges válaszok: *1 pont*
 – Mert szégyelli magát a tudatlansága miatt.
 – Mert fél, hogy butának tartják.
 – Mert el akarja titkolni, hogy nem tudja.
 – Mert jobb színben akar feltűnni, nem akarja elárulni a műveletlenségét.
 – Mert nem érdekli az anekdota, unja az egészszet.
 – Mert nem kíváncsi rá, nincs benne érdeklődés, tudásvágy.
 Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
- f) A) Aláhúzva (és más nem): az elbeszélőét *2 pont*
 B) Aláhúzva (és más nem): a fiatalemberét
 Minden helyes válasz 1 pont
10. a) Tartalom *3 pont*
3 pont, ha a fogalmazás megfelel a címnek és a megadott témának, színesen, egyedi módon mutatja be a választott ajándékot, elmondja az ajándékozás történetét, és elfogadhatóan indokolja választását.
2 pont, ha a fogalmazás megfelel a címnek és a megadott témának, és elfogadhatóan indokolja választását, de színtelen, közhelyes.
1 pont, ha szegényes, alig felel meg a címnek és a megadott témának, a bemutatás felszínes, vagy nem elég alapos az indoklás.
0 pont, ha nem felel meg a megadott témának és címnek, tartalmatlan, semmitmondó a fogalmazás.
- b) A szöveg szerkezete *3 pont*
3 pont, ha a szöveg kerek, egész, lezár; formailag is tagolt; logikusan szerkesztett.
 A szöveg eléri a megadott terjedelmet.
2 pont, ha a fenti szempontok közül valamelyik nem érvényesül maradéktalanul, például hiányzik vagy szervesen a befejezés, aránytalan a bevezetés vagy a befejezés.
1 pont, ha az első pontban megadottak közül kettő nem teljesül.
0 pont, ha szövegnek nem minősíthető, összefüggéstelen mondathalmaz a fogalmazás.
- c) Stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, nyelvhelyességi *1 pont*
 szempontból kifogástalan.

- d) Helyesírás 2 pont
2 pont: legfeljebb 2 központozási hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központozási hibáit).
1 pont: egy-két ékezet hiánya és legfeljebb 3–5 központozási hiba. Legfeljebb egy hiba az egybeírás-különírás terén, de súlyos hibának számít az igekötős igék, a névutós névszók és a tagadószó helytelen írása, tehát ilyen hiba esetén nem adható pont.
A felsoroltaknál több és/vagy súlyosabb hiba esetén 0 pont.
- e) Külalak, íráskép 1 pont
1 pont adható, ha a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatók, az ékezethasználat egyértelmű, nem használja a pontsoron túli („margón kívüli”) területet.
Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználat, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthető, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre.
c)–e) Ha a terjedelem rövidege miatt egyes szempontok nem ítélték meg, akkor azokra nem jár pont.